

INDICATIE V-STACKS-BEREKENING

Schanebroeksweg 11 en 13

COLOFON

Dit document is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. BiedtRuimte is op geen enkele manier aansprakelijk voor de conclusies en vervolgwerkzaamheden die worden uitgevoerd op basis van dit document.

BiedtRuimte
Heinoseweg 6A
7722 JP Dalfsen

Auteurs:
BiedtRuimte

Programma:
V-Stacks vergunning

Plangebied:
Schanebroeksweg 11 en 13

Datum:
Februari 2024

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Er is door BiedtRuimte een indicatieve V-Stacks-berekening uitgevoerd voor het planvoornemen op de locatie Schanebroeksweg 11 en 13. Concreet bestaat het plan uit het realiseren van twee vrijstaande woningen. Hiervoor wordt landschapontsierende bebouwing gesloopt. Daarnaast worden de twee bestaande bedrijfswoningen omgezet van 'Agrarisch' naar 'Wonen'. Deze twee bedrijfswoningen liggen beiden op minder dan 50 meter vanaf de naastgelegen melkveehouderij.

In onderliggend geval maakten beide bedrijfswoningen deel uit van het agrarische bedrijf na 19 maart 2000. Het bedrijf aan de Schanebroeksweg 10 heeft dus al jaren rekening moeten houden met de aanwezigheid van deze bedrijfswoningen bij zijn bedrijfsvoering. De omzetting van deze bedrijfswoningen bij het herbestemmen naar 'Wonen' brengt dus geen nieuwe belemmering voor dit naastgelegen melkveebedrijf. Uit een uitspraak van de AbRvS blijkt dat de omzetting om die reden niet onaanvaardbaar is te achten (ECLI:NL:RVS:2009:BH4668)

Wel moet onderzocht worden dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor beide bedrijfswoningen. Daarom is deze indicatieve V-stacks berekening gemaakt. Indicatief omdat er voor melkvee geen vastgestelde geurnormen bestaan.

1.2 Onderzoek

Met voorliggend onderzoek is er onderzocht of er ter plaatse van de bestaande bedrijfswoningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

2 Toetsingskader

2.1 Ruimtelijke ordening en milieu

Zoals in de inleiding beschreven, heeft het omzetten van de bedrijfswoning van 'Agrarisch' naar 'Wonen' geen belemmerende gevolgen voor naastgelegen bedrijven (externe werking) Wel is het van belang dat de woningen niet worden belemmerd door het naastgelegen melkveebedrijf (interne werking) en dat er dus sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat op locatie van de bedrijfswoningen. Met deze indicatieve V-Stacks-berekening gaan we dit onderzoeken.

De Wgv beschermt geurgevoelige objecten tot een maximaal toegestaan niveau (norm) van geurbelasting. In de Wgv wordt onderscheid gemaakt in twee soorten dieren:

- dieren waarvoor een geuremissiefactor (uitgedrukt in odour units per seconde) is opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv).
- dieren waarvoor géén geuremissiefactor is bepaald.

Voor diercategorieën waarvoor een geuremissie is vastgesteld gelden volgens de Wet geurhinder en veehouderij verschillende normen, afhankelijk of de locatie al dan niet is gelegen in een concentratiegebied of binnen dan wel buiten de bebouwde kom. De standaardnormen uit de Wgv zijn in tabel 1 opgenomen.

Ligging geurgevoelig object	Geurnorm binnen de bebouwde kom	Geurnorm buiten de bebouwde kom
Concentratiegebied	3 OU _E /m ³	14 OU _E /m ³
Geen concentratiegebied	2 OU _E /m ³	8 OU _E /m ³

Tabel 1 geurnormen

Gemeente Raalte valt binnen het concentratiegebied Oost volgens de meststoffenwet. Hierdoor geldt voor het plangebied de geurnorm van 14 OU_E/M³. In tabel 2 is opgenomen waarin de milieukwaliteitseisen voor de voorgrond- en achtergrondbelasting in een concentratiegebied zijn weergegeven. De tabel is gebaseerd op tabellen uit de Handreiking Wet geurhinder en veehouderij. Hierin worden de milieuklassen weergegeven die corresponderen met het percentage geur hinderden.

Milieukwaliteit	Geur-gerhinderden (%)	Voorgrondbelasting (OU _E /m ³)	Achtergrondbelasting (OU _E /M ³)
Zeer goed	< 5	< 1,5 OU	< 3 OU
Goed	5 - 10	1,5 OU – 3,5 OU	3 OU – 7 OU
Redelijk goed	10 – 15	3,5 OU – 6,5 OU	7 OU – 13 OU
Matig	15 – 20	6,5 OU – 10 OU	13 OU – 20 OU
Tamelijk slecht	20 – 25	10 OU – 14 OU	20 OU – 28 OU
Slecht	25 – 30	14 OU – 19 OU	28 OU – 38 OU
Zeer slecht	30 – 35	19 OU – 25 OU	38 OU – 50 OU
Extreem slecht	> 35	> 25 OU	> 50 OU

Tabel 2 milieukwaliteitseisen voorgrond en achtergrondbelasting concentratiegebied

3 Berekening

3.1 Geuremissie melkvee met bijbehorend jongvee

Voor melkkoeien zijn er geen geur-emissiewaarden opgesteld. Maar op 14 september 2020 is een rapport opgesteld door de Omgevingsdienst van Zuidoost-Brabant. In dit rapport wordt berekend wat de geuremissie is van melkkoeien en bijbehorend jongvee (bijlage 9a). Hier wordt uitgegaan van de volgende waarden:

- Melkkoeien 30 ou_E/s
- Vrouwelijk jongvee 15 ou_E/s

3.2 Geuruitstoot melkvee met bijbehorend jongvee

Uit de milieuvergunning van de melkveehouder aan de Schanebroeksweg 10 blijkt dat het bedrijf het volgende aantal stuks vee heeft:

	Grote stal	Kleine stal	Schuur achter melktank
Melkkoeien	80		
Jongvee	6	58	10

De volgende brongegevens zijn in het V-stacks model ingevuld:

Volg.nr	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem. Geb. Hoogte	EP Diameter	EP uitreesnelheid	E aanvraag
1	Grote stal	222 192	493 174	5,0	1,5	0,50	0,40	2.490
2	Kleine Stal	222 236	493 205	4,0	1,5	0,50	0,40	870
3	Schuur achter melktank	222 186	493 186	3,0	0,5	0,50	0,40	150

De Coördinaten zijn gevonden doormiddel van Pdok-Viewer. De coördinaten liggen op de locatie waar de gemiddelde luchtuitstroom zich bevindt van de stallen. De EP hoogte is berekend doormiddel van Google-Maps net zoals de Gem. Geb. Hoogte. De EP diameter is bepaald door Pdok-Viewer. De EP uitreesnelheid is een standaardwaarde van 0,4, aangezien de stallen een horizontale uitstroom hebben. De E-aanvraag is berekend door het aantal dieren keer de geurbelasting te doen.

De volgende geurgevoelige coördinaten zijn ingevuld.

Volg.nr	GGL ID	X- coord.	Y- coord.	Geur norm	Geurbelasting
4	Woning Noord	222 129	493 167	14,0	5,8
5	Woning zuid	222 128	493 112	14,0	3,6

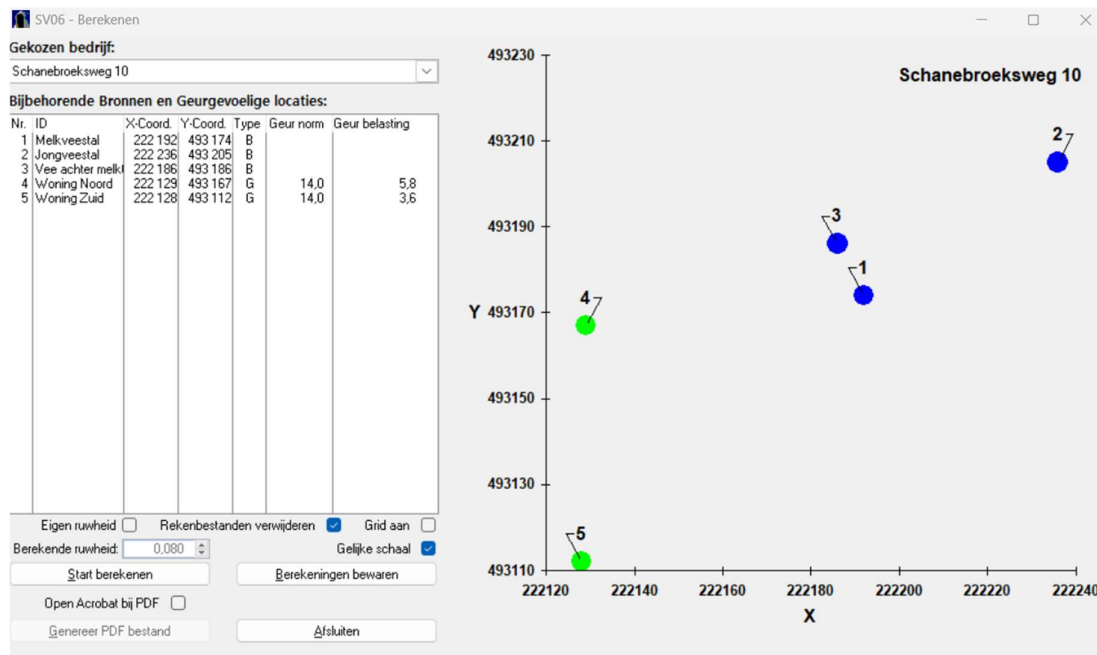
De geurgevoelige coördinaten liggen op de gevel van de bedrijfswoningen aan de kant van het melkveebedrijf.

Uit de berekening van V-stacks blijkt dat het agrarische bedrijf een geurbelasting van 5,8 ou/s op de woning uitstoot. Dit is ruim onder de geurnorm van 14,0 ou/s. Op de zuidelijke woning heeft het agrarische bedrijf een geurbelasting van 3,6 ou/s. Ook dit is ruim onder de geurnorm van 14,0 ou/s.

3.3 Geurutstoot melkvee met bijbehorend jongvee

Op basis van de indicatieve V-stacks berekening blijkt dat de geurbelasting op de bestaande woningen onder de geur norm ligt. Hierdoor kan er gesteld worden dat er sprake is van een goed woon- en leefklimaat op de bestaande woningen aan de Schanebroeksweg 11/13. Hierdoor vormt het aspect geur geen belemmering op het initiatief. In figuur 1 geef ik de berekening weer.

Figuur 1 V-Stacks berekening Schanebroeksweg (bron V-Stacks vergunning)

ANDERE AAN TE HOUDEN AFSTANDEN GEURHINDER MELKVEEHOUDERIJ

GEURGEBIEDSVISIE BIJ DE GEURVERORDENING ASTEN 2020

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

ANDERE AAN TE HOUDEN AFSTANDEN GEURHINDER MELKVEEHOUDERIJ

GEURGEBIEDSVISIE BIJ DE GEURVERORDENING ASTEN 2020

In opdracht van	gemeente Asten
Opgesteld door	F. Stouthart en J. de Vries Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant Postbus 8035 5601 KA Eindhoven
Auteur	Fred Stouthart
Projectnummer	244964
Datum	14 september 2020
Status	Definitief

Inhoudsopgave

1	Inleiding en aanleiding.....	1
2	Visie op geurhinder en veehouderij.....	3
2.1	Overeenstemmen met geurnormen voor de intensieve veehouderij	3
2.2	Afstanden voor gespecialiseerde bedrijven met vrouwelijk jongvee	3
3	Uitgangspunten en uitvoering	4
3.1	Uitgangspunten voor het bepalen van geur-emissiewaarden.....	4
3.2	Emissiewaarden voor volwassen melkkoeien en voor vrouwelijk jongvee	6
3.3	Gehanteerde geurnormen	6
3.4	Uitvoering.....	6
4	Resultaten.....	7
4.1	Relatie geuremissie, afstanden - geurnormen en aantal dieren	7
4.2	Voorstel afstanden melkveehouderij geurverordening 2020	8
5	Gevolgen van andere afstanden voor de melkveehouderij	9
6	Aan te houden afstanden en (voormalige) bedrijfswoningen bij een andere veehouderij	12

1 Inleiding en aanleiding

Vergunningaanvragen worden sinds 1 januari 2007 voor het aspect geur beoordeeld onder de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en getoetst aan:

- geurnormen, aan de hand van de berekende geurbelasting (odour units) voor diercategorieën waarvoor emissiefactoren beschikbaar zijn; of
- vaste afstanden, voor diercategorieën waarvoor geen emissiefactoren beschikbaar zijn.

Op grond van artikel 6 van de Wgv mogen gemeenten van de standaard geurnormen en afstanden afwijken. Op 5 juli 2016 heeft de gemeenteraad de "Verordening geurhinder en veehouderij Asten 2016" (in het vervolg: geurverordening) vastgesteld, inclusief de daarbij behorende onderbouwing in de Geurgebiedsvisie. In de geurverordening zijn andere dan de wettelijke geurnormen opgenomen voor intensieve veehouderijen en andere dan de wettelijke afstanden voor de melkveehouderij en pelsdierhouderijen.

Geurnormen (intensieve veehouderijen)	Vaste afstanden (niet intensieve veehouderijen)
Voor de meeste diercategorieën in de intensieve veehouderij zijn <u>emissiefactoren</u> voor geur beschikbaar en deze zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Met de emissiefactor en het aantal dieren is de geuremissie van een veehouderij bekend. Daarmee wordt met het verspreidingsmodel V-Stacks-vergunningen de geurbelasting op een nabij gelegen woning (geurgevoelig object) berekend. De uitkomst daarvan wordt getoetst aan de geurnorm uit de Wgv of de gemeentelijke geurverordening.	Voor de meeste diercategorieën in de niet intensieve veehouderijen zijn <u>geen emissiefactoren</u> beschikbaar. De geuremissie en de geurbelasting van de veehouderij is dus niet te bepalen en niet te toetsen aan geurnormen. Voor deze diercategorieën gelden vaste afstanden.
Diercategorieën waarvoor emissiefactoren voor geur beschikbaar zijn: vleesvarkens, zeugen, biggen, opfok- en leghennen, (groot)ouderdieren, vleeskuikens, kalkoenen, eenden, parelhoenders, vleeskalveren, vleesstieren, schapen en geiten.	Diercategorieën waarvoor GEEN emissiefactoren voor geur beschikbaar zijn: melkkoeien, vrouwelijk jongvee, nertsen, paarden, struisvogels en andere diercategorieën waarvoor geen emissiefactor is.

Ontwikkelingen in de melkveehouderij

De melkquotering is in 2015 vervallen en vervangen door een systeem van fosfaatproductierechten. Sindsdien neemt de omvang van melkveehouderijen toe. Op deze ontwikkeling heeft de gemeente Asten ingespeeld. Om geurhinder van grotere melkveehouderijen te voorkomen zijn in de geurverordening 2016 de afstanden gerelateerd aan de omvang van het bedrijf (vanaf 200 melkkoeien). Dit wil zeggen dat grotere melkveehouderijen een grotere afstand dienen aan te houden tot een geurgevoelige object.

Tegelijkertijd is de melkveehouderij zich gaan specialiseren. De afgelopen jaren ontstonden veehouderijen welke uitsluitend of in hoofdzaak vrouwelijk jongvee van melkkoeien houden of gaan houden door omschakeling en/of verandering van de veehouderij. Deze ontwikkeling is in 2015/2016 niet voorzien en

de geurverordening van 2016 is hierop niet ingericht¹. Om geurhinder van gespecialiseerde vrouwelijk jongvee bedrijven te voorkomen wil de gemeente de geurverordening 2016 aanpassen. Daarnaast zijn een aantal tekortkomingen aan het licht gekomen welke gerepareerd dienen te worden.

Om ongewenste ontwikkelingen in het gebied te voorkomen is op 22 oktober 2019 een aanhoudingsbesluit genomen (met een werkingsduur van 1 jaar). Dit aanhoudingsbesluit heeft betrekking op jongvee. Op 11 augustus 2020 is een aanvullend aanhoudingsbesluit genomen, voor melkkoeien.

Opdracht

Vanuit voorgaande achtergrond is de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant gevraagd om met een voorstel te komen voor een geurverordening 2020.

¹ De gemeentelijke geurverordening (2016) bevat namelijk alleen afstanden voor volwassen melkkoeien (waartoe ook jongvee voor vervanging is inbegrepen). De reikwijdte van de verordening beslaat niet de gespecialiseerde veehouderijen voor de opfok van jongvee. Om geurhinder te voorkomen kunnen nu geen andere / grotere afstanden worden gehanteerd bij de vergunningverlening.

2 Visie op geurhinder en veehouderij

Voor een veehouderij is een omgevingsvergunning milieu nodig bij het houden van meer dan 200 stuks melkrundvee (exclusief vrouwelijk jongvee). Doorgaans ondervinden omwonenden weinig of geen geuroverlast van gangbare melkveehouderijen met een omvang tot zo'n 200 melkkoeien met bijhorend vrouwelijk jongvee. In de geurgebiedsvisie 2016 is geconstateerd dat het realistisch is om bij een grotere omvang van een melkveehouderij ook een grotere afstand tot geur gevoelige objecten aan te houden. Enerzijds om geuroverlast voor omwonenden te voorkomen van nabij gelegen melkveehouderij. Anderzijds om de lokale bijdrage van de melkveehouderijen in een gebied aan de cumulatieve (achtergrond) geurbelasting te beperken. Dit laatste is namelijk ook de insteek van de geurnormen voor de intensieve veehouderij (diercategorieën waarvoor een emissiefactor beschikbaar is).

2.1 Overeenstemmen met geurnormen voor de intensieve veehouderij

De afstanden voor melkveehouderijen zoals opgenomen in de geurverordening 2016 zijn onderbouwd met geuremissiemetingen (Wageningen Universiteit) en daarop gebaseerde berekeningen van de geurbelasting en geurnorm welke 'vertaald' zijn naar afstanden die gerelateerd zijn aan de omvang van de melkveehouderij (aantal stuks volwassen melkkoeien). De gehanteerde geurnormen zijn 3 odour units voor de woonkernen en 10 odour units voor het buitengebied. Deze normen wijken af van de gehanteerde normen voor andere diersoorten in de intensieve veehouderij. De visie op de geurverordening 2020 is om de afstanden voor de melkveehouderij in overeenstemming te brengen met de geurnormen voor diersoorten in de intensieve veehouderij. Het beoogd resultaat is dat:

- de woonkernen beter beschermd worden tegen geur van melkveehouderijen;
- in het buitengebied ruimte blijft voor ontwikkeling van melkveehouderijen.

Het voorgaande betekent dat het doel van de geurverordening 2020 is om de grootschalige ontwikkeling van melkveehouderijen in de nabijheid van woonkernen tegen te gaan om geuroverlast te voorkomen. Kanttekening hierbij is dat met de geurverordening de omvang van de melkveehouderij niet wordt gereguleerd. Aanbevolen wordt om bij het opstellen van een Omgevingsvisie en het daarop gebaseerde Omgevingsplan na te gaan of het mogelijk is om de omvang van de melkveehouderij per gebied / in zones rond woonkernen te reguleren.

2.2 Afstanden voor gespecialiseerde bedrijven met vrouwelijk jongvee

Net als voor melkkoeien zijn voor het houden van vrouwelijk jongvee afstanden te bepalen op basis van geuremissies. Ware het niet dat voor het jongvee geen emissiemetingen zijn uitgevoerd. Daarom is de geur-emissiewaarde voor vrouwelijk jongvee afgeleid van die van melkkoeien (hoofdstuk 3).

3 Uitgangspunten en uitvoering

Dit hoofdstuk behandelt de uitgangspunten voor het bepalen van de afstanden voor melkkoeien en voor gespecialiseerde bedrijven met vrouwelijk jongvee. Op basis daarvan zijn de geurberekeningen uitgevoerd om te komen tot afstandstabellen.

3.1 Uitgangspunten voor het bepalen van geur-emissiewaarden

Emissiearme stallen

De melkveehouderij kent traditionele en emissiearme stalsystemen. Bij de bouw van nieuwe stallen moeten emissiearme systemen worden toegepast op grond van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant en op grond van het Besluit emissiearme huisvesting veehouderij. De Wgv (Wet geurhinder en veehouderijen) maakt voor de vaste afstanden geen onderscheid tussen traditionele en emissiearme stallen. Echter, wanneer voor het huisvesten van melkkoeien emissiearme stallen worden toegepast, dan is de geuremissie lager en kan de afstand kleiner zijn (in vergelijking met een traditionele stal). Deze geurgebiedsvisie gaat er vanuit dat alle melkveehouderijen in de (nabije toekomst) emissiearme stallen toepassen als gevolg van de ammoniakereisen van het Besluit emissiearme huisvesting en de (Interim) omgevingsverordening Noord-Brabant.

De geur-emissiewaarden voor melkveestallen zijn gemeten door de Wageningen Universiteit. Zie daarvoor paragraaf 4.6.2.1 van de geurgebiedsvisie 2016. De gemiddelde geuremissiewaarde bedraagt van een:

- traditionele stal 165,5 ou_E/s (odour units per seconde);
- emissiearme stal is 79,3 ou_E/s (afgerond op 80 ou_E/s).

De emissiewaarden zijn gemeten voor melkkoeien inclusief bijbehorend vrouwelijk jongvee (eigen opfok voor vervanging; doorgaans 70% het aantal volwassen melkkoeien).

Beleving geurhinder

Uit het rapport van Geelen² e.a. uit 2015 blijkt dat de geur uit rundveestallen door omwonenden gemiddeld de helft minder hinderlijk wordt ervaren als die van varkens en pluimvee (vanaf een geurbelasting van 1 odour unit). Dit is vertaald naar een halvering van de geur-emissiewaarde.

Volwassen melkkoeien en vrouwelijk jongvee

De hiervoor besproken geur-emissiewaarden voor melkvee zijn gemeten voor melkvee inclusief 70% bijbehorend vrouwelijk jongvee. Dit betekent dat de geur-emissiewaarde in beginsel voor 1 deel bestaat uit de emissie van volwassen melkkoeien en voor 0,7 deel uit de emissie van vrouwelijk jongvee. Echter, het aandeel van het jongvee in de geuremissie is gecorrigeerd voor de leeftijd van de dieren, dit wil zeggen gehalveerd omdat:

- melkkoeien volwassen zijn vanaf 2 jaar;
- het vrouwelijk jongvee is 0 - 2 jaar oud. Gemiddeld is de jongveebezetting op een melkveehouderij 1 jaar oud.

² Geelen e.a. Maart 2015. Academische werkplaats.
Geurhinder van veehouderij nader onderzocht: meer hinder dan Handreiking Wgv doet vermoeden?

Het voorgaande betekent dat het aandeel van het jongvee aan de mestproductie 35% is (0,7 / 2).

3.2 Emissiewaarden voor volwassen melkkoeien en voor vrouwelijk jongvee

Voor de geurverordening van 2020 worden voor het bepalen van de afstanden de volgende geuremissiewaarden gehanteerd:

- voor melkkoeien 30 ou_E/s;
- voor vrouwelijk jongvee 15 ou_E/s.

In de onderstaande tabel is de onderbouwing van de gehanteerde geur-emissiewaarden uitgewerkt en toegelicht.

Geur-emissiewaarde (odour units per seconde) Toelichting			
Meetrapporten WUR	- traditionele stal	166	Melkkoeien + bijbehorend jongvee
	- emissiearme stal	80	Melkkoeien + bijbehorend jongvee
Berekende waarde t.b.v. geurgebiedsvisie 2020			
	emissiearme stal gecorrigeerd voor beleving geurhinder	40	Melkkoeien + bijbehorend jongvee
	- melkkoeien	30	Verhouding aantal volwassen melkkoeien tot vrouwelijk jongvee = 1 : 0,7 Vrouwelijk jongvee produceert de helft van de mestproductie van volwassen Verhouding geuremissie volwassen melkkoeien tot tot vrouwelijk jongvee = 1 : Geuremissie volwassen melkvee = 40 / 1,35 = 29,63 ou (afgerond 30)
	- jongvee	10	Geuremissie vrouwelijk jongvee is de helft van die van volwassen melkkoeien (op basis van de mestproductie = 30 / 2 = 15

3.3 Gehanteerde geurnormen

De afstanden voor melkkoeien in de geurverordening 2016 zijn gebaseerd op geurnormen van 3 odour units voor de woonkernen en 10 odour units voor het buitengebied. Zoals in paragraaf 2.1. is besproken is het de visie om de geurverordening 2020 voor de afstanden voor de melkveehouderij (volwassen dieren en vrouwelijk jongvee) in overeenstemming te brengen met de geurnormen voor de diersoorten in de intensieve veehouderij. In de geurverordening 2016 zijn de onderstaande normen voor de maximale geurbelasting opgenomen. Deze zijn gehanteerd om te komen tot de andere afstanden in de geurverordening 2020.

1. Fijnstof concentratiegebied rondom Heusden:
 - Woonkern Heusden 0,5 odour units.
 - Buitengebied rondom woonkern Heusden 5,0 odour units.
2. Het overige grondgebied:
 - Woonkernen Asten en Ommel 1,0 odour units.
 - Buitengebied overig (niet vallend onder punt 1.) 10,0 odour units

3.4 Uitvoering

De methode voor het bepalen van de afstanden is als beschreven in de geurgebiedsvisie 2016, paragraaf 4.6.1.

4 Resultaten

De aan te houden afstanden naar geurgevoelige objecten voor melkveebedrijven en gespecialiseerde bedrijven met vrouwelijk jongvee zijn bepaald aan de hand van de hiervoor besproken emissiewaarden en daarop gebaseerde berekeningen van de geurbelasting, de geurnorm en zijn 'vertaald' naar afstanden die gerelateerd zijn aan de omvang van de melkveehouderij (aantal stuks volwassen melkkoeien, met inbegrip van bijbehorend jongvee voor vervanging).

4.1 Relatie geuremissie, afstanden – geurnormen en aantal dieren

In onderstaande tabel is de relatie tussen de geuremissie en afstanden weergegeven voor de geurnormen van de Geurverordening 2016 (eerste 5 kolommen). In de laatste twee kolommen is het overeenkomend aantal volwassen melkkoeien en vrouwelijk jongvee weergegeven uitgaande van de geur-emissiewaarden van respectievelijk 30 en 15 odour units per seconde.

Emissie (odour units)	norm 0,5	norm 1	norm 5	norm 10	overeenkomend aantal volwassen melkkoeien	Overeenkomend aantal vrouwelijk jongvee
	Afstand	Afstand	Afstand	Afstand		
3.000	328	202			100	200
6.000	505	313			200	400
9.000	649	404	206	137	300	600
12.000	776	484	227	157	400	800
15.000	891	557	248	176	500	1.000
18.000	998	624	269	196	600	1.200
21.000	1098	688	289	217	700	1.400
24.000	1192	748	310	237	800	1.600
27.000	1283	806	331	258	900	1.800
30.000	1369	861	351	280	1.000	2.000
33.000	1453	914	372	302	1.100	2.200
36.000	1533	966	393	324	1.200	2.400
39.000	1611	1016	413	346	1.300	2.600
42.000	1687	1064	434	369	1.400	2.800
45.000	1761	1112	455	392	1.500	3.000

4.2 Voorstel afstanden melkveehouderij geurverordening 2020

Op grond van de vorige paragraaf wordt voorgesteld om de volgende afstandstabel en toelichtende tekst in de geurverordening 2020 op te nemen (ter vervanging artikel 4 uit de geurverordening 2016 over de afstanden voor de melkveehouderij).

Tabel 1.1: in de gebieden genoemd in artikel 2 lid 1 en lid 2 aan te houden afstanden tot geurgevoelige objecten, niet zijnde bedrijfswoningen bij andere veehouderijen en niet zijnde voormalige agrarische bedrijfswoningen, die na 19 maart 2000 onderdeel uitmaakten van een veehouderij, wordt onderstaande tabel gehanteerd. Deze tabel met afstanden is van toepassing op melkveehouderijen voor het houden van volwassen melkkoeien en/of vrouwelijk jongvee. Het aantal dieren genoemd in kolom 2 betreft het aantal volwassen melkkoeien dat overeenkomt met de geuremissie in kolom 1. Omdat de geuremissie van vrouwelijk jongvee de helft is van de geuremissie van volwassen melkkoeien (de gehanteerde geuremissiewaarden is respectievelijk 15 en 30 odour units per seconde), is het overeenkomend aantal vrouwelijk jongvee 2 keer het aantal stuk volwassen melkkoeien.

Leeswijzer bij de tabel:

- Een melkveehouderij met 250 volwassen melkkoeien en 176 stuks vrouwelijk jongvee (opfok in eigen beheer) houdt een afstand aan $250 + 83 = 333$ stuks volwassen melkvee (2 stuks jongvee telt voor 1 volwassen melkkoe). Deze afstand bedraagt 404 meter tot geurgevoelige objecten in de woonkernen Ommel en Asten.

Gebied		Grondgebied gemeente Asten anders dan het fijnstof concentratiegebied		Fijnstof concentratiegebied Heusden e.o.	
Geuremissie (odour units) waarop de afstanden zijn gebaseerd	overeenkomend aantal volwassen melkkoeien (c.q. aantal stuks jongvee x 2)	A. Woonkernen Ommel en Asten	B. Buitengebied	C. Woonkern Heusden	D. Buitengebied Heusden
		Aan te houden Afstand	Aan te houden Afstand	Aan te houden Afstand	Aan te houden Afstand
nvt (standaardafstanden Wgv)	1 - 300	100	50	100	50
9.000	301 - 400	404	137	649	206
12.000	401 - 500	484	157	776	227
15.000	501 - 600	557	176	891	248
18.000	601 - 700	624	196	998	269
21.000	701 - 800	688	217	1098	289
24.000	801 - 900	748	237	1192	310
27.000	901 - 1000	806	258	1283	331
30.000	1001 - 1100	861	280	1369	351
33.000	1101 - 1200	914	302	1453	372
36.000	1201 - 1300	966	324	1533	393
39.000	1301 - 1400	1016	346	1611	413
42.000	1401 - 1500	1064	369	1687	434
45.000	1501 en >	1112	392	1761	455

5 Gevolgen van andere afstanden voor de melkveehouderij

Wanneer een geurgevoelig object (meestal een burgerwoning) binnen de aan te houden afstand ligt, dan kan de betreffende melkveehouderij niet uitbreiden (Wgv artikel 4, lid 3). Met andere woorden, er is sprake van een standstil.

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten c.q. het aantal melkveehouderijen dat te maken heeft of krijgt met het standstil als gevolg van de (andere) afstanden. De aan te houden afstanden die gelden onder de geurverordening 2016 (huidige afstand) zijn vergeleken met het voorstel voor de aan te houden afstanden voor de geurverordening 2020 (nieuwe afstand).

De resultaten zijn opgenomen in tabel 5.1 voor bedrijven met zowel volwassen melkkoeien en jongvee en in tabel 5.2 voor bedrijven die alleen vrouwelijk jongvee houden (zie volgende pagina. Uit de tabellen blijkt het volgende:

- In Asten bevinden zich 104 bedrijven waarop melkkoeien en/of jongvee worden gehouden. Daarvan worden op 73 bedrijven zowel melkkoeien als jongvee gehouden en op 31 bedrijven wordt alleen jongvee gehouden (gespecialiseerde bedrijven voor de opfok van vrouwelijk jongvee).
- Onder de geurverordening 2016 hebben 10 melkveehouderijen te maken met een standstil en onder de geurverordening 2020 zijn dat er 14. Dit betekent dat de geurverordening 2020 de 4 'nieuwe' melkveehouderijen in de ontwikkelingsmogelijkheden zal belemmeren.
- Onder de geurverordening 2016 hebben 4 gespecialiseerde jongveebedrijven te maken met een standstil en onder de geurverordening 2020 (voorstel) zijn dat er ook 4. Dit betekent de geurverordening 2020 deze bedrijven niet benadeeld in hun huidige ontwikkelingsmogelijkheden. De grotere bedrijven lopen door de grotere afstanden (vanaf 600 stuks jongvee) eerder tegen hun limiet aan wat betreft omvang.

NB. Vier 'nieuwe' melkveehouderijen worden onder nieuwe geurverordening 2020 belemmerd door de grotere aan te houden afstanden. Het is aannemelijk dat deze melkveehouderijen ook door andere aspecten kunnen worden belemmerd in hun bedrijfsvoering, zoals door de stikstofproblematiek na het vervallen van de PAS als gevolg van een gerechtelijk uitspraak in mei 2019.

Noten:

1. De geurverordening c.q. de andere afstanden hebben geen directe gevolgen voor de melkveehouderijen:
 - het inwerking treden van de geurverordening met andere afstanden heeft geen rechtstreekse gevolgen voor de aanwezige melkveehouderijen. Ze worden niet verplicht om door de 'wetswijziging' te voldoen aan de nieuwe afstanden uit de verordening (blijven hun 'recht' behouden).
 - op grond van de geurverordening kunnen melkveehouders niet verplicht worden hun stallen emissiearm aan te passen.

2. De geurverordening heeft geen gevolgen voor de melkveehouders die moeten voldoen aan nieuwe ammoniakeisen (landelijk Besluit emissiearme huisvesting of Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.
 - Nee, het voldoen aan de scherpere ammoniakeisen door het bouwen van emissiearme stallen, heeft geen relatie met de afstanden in de geurverordening. Die afstanden zijn namelijk gerelateerd aan het aantal dieren – niet aan het huisvestingssysteem (emissiearm of traditioneel maakt niet uit).

Tabel 5.1. Effect andere afstanden voor melkveehouderijen (melkkoeien met inbegrip van jongvee). Het effect uit zich in een standstil voor de melkveehouderij zodra zich een geurgevoelig object binnen de aan te houden afstand bevindt. Aan te houden afstanden uit de geurverordening 2016 zijn vergeleken met het voorstel voor aan te houden afstanden voor de geurverordening 2020.

Omvang bedrijven met zowel melkkoeien als jongvee	Aantal bedrijven	Standstil		Toelichting
		Huidige afstand, geurverordening 2016	Nieuwe afstand, geurverordening 2020	
0-200 Melkkoeien	61	10	10	Afstand wijzigt niet, wettelijk standaard afstanden van 50 en 100 meter
201-300 Melkkoeien	4	0	0	Andere afstanden GV 2020 hebben geen effect voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de bedrijven.
301-400 Melkkoeien	4	0	3	3 bedrijven krijgen te maken met standstil vanwege de nieuwe/grotere aan te houden afstanden tot een geurgevoelig object gelegen worden daardoor onder de GV 2020 belemmerd in hun ontwikkelingsmogelijkheden
401-500 Melkkoeien	4	0	1	1 bedrijf krijgt te maken met standstil vanwege de nieuwe/grotere aan te houden afstanden tot een geurgevoelig object en wordt daardoor onder de GV2020 belemmerd in zijn ontwikkelingsmogelijkheden
Totaal bedrijven met melk	73	10	14	Bij de huidige afstanden hebben 10 melkveehouderijen te maken met een standstil. In de nieuwe situatie zijn dat er 14

Opgemerkt moet worden dat andere afstanden worden gehanteerd vanaf 300 volwassen melkkoeien. Tot en met 300 volwassen melkkoeien worden de wettelijke afstanden van 100 meter tot geurgevoelige objecten in de woonkernen en 50 meter tot geurgevoelige objecten in het buitengebied gehanteerd.

Tabel 5.2. Effect andere afstanden voor bedrijven met alleen vrouwelijk jongvee. Het effect uit zich in een standstil voor de melkveehouderij zodra zich een geurgevoelig object binnen de aan te houden afstand bevindt. Aan te houden afstanden uit de geurverordening 2016 zijn vergeleken met het voorstel voor aan te houden afstanden voor de geurverordening 2020.

Omvang bedrijven met alleen vrouwelijk jongvee	Aantal bedrijven	Standstil		Toelichting
		Huidige afstand, geurverordening 2016	Nieuwe afstand, geurverordening 2020	
0-200 Vrouwelijk jongvee	27	4	4	Andere afstanden GV 2020 hebben geen effect voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de bedrijven.
201-300 Vrouwelijk jongvee	3	0	0	Andere afstanden GV 2020 hebben geen effect voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de bedrijven.
301-400 Vrouwelijk jongvee	1	0	0	Andere afstanden GV 2020 hebben geen effect voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de bedrijven.
401-500 Vrouwelijk jongvee	0	0	0	Andere afstanden GV 2020 hebben geen effect voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de bedrijven.
Totaal bedrijven met alleen	31	4	4	Andere afstanden GV 2020 hebben geen effect voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de bedrijven.

6 Aan te houden afstanden en (voormalige) bedrijfswoningen bij een andere veehouderij

Voor bedrijfswoningen (en andere geurgevoelige objecten) die onderdeel zijn van andere veehouderijen gelden altijd vaste afstanden. Dit is geregeld in de Wgv artikel 4 lid 1:

De afstand tussen een veehouderij waar dieren worden gehouden van een diercategorie waarvoor niet bij ministeriële regeling een geuremissiefactor is vastgesteld, en een geurgevoelig object bedraagt:

- a. ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en*
- b. ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.*

Wanneer de gemeente in de geurverordening andere (grotere) afstanden vaststelt voor de (melk)rundveehouderij, dan gelden deze ook voor de aan te houden afstanden naar bedrijfswoningen van andere (melk)rundveehouderijen. Dit is een onbedoeld neveneffect van de Wgv, dat de ontwikkeling van buur (melk)rundveehouderijen kan belemmeren. Dit kan in de geurverordening 2020 worden opgelost door de afstanden voor de (melk)rundveehouderij te beperken tot *de geurgevoelige objecten niet zijnde bedrijfswoningen bij een andere (melk)veehouderij* en voormalige agrarische bedrijfswoningen, die na 19 maart 2000 onderdeel uitmaakten van een veehouderij.